

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Wykład literaturoznawczy I: Relacje polsko-niemieckie		9.2.0455	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	forma	stacjonarne
		moduł	nauczycielska, język niemiecki w przekładzie i biznesie
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Marion Brandt; dr hab. Miłoslawa Borzyszkowska-Szewczyk, profesor uczelni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Wykład		30 godzin - uczestniczenie w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - samodzielna praca studencka:	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		przygotowanie lektury i analizy tekstów omówionych podczas wykładu;	
Liczba godzin		10 godzin - samodzielna praca studencka:	
Wykład: 30 godz.		przygotowanie na kolokwium i przygotowanie pracy zaliczeniowej.	
		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		niemiecki	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - kolokwium - wykonanie pisemnej pracy zaliczeniowej (interpretacja tekstu kultury) 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> - kolokwium pisemnego (50%) - zakres materiału patrz rubryka pt. Treści programowe (pkt. 1-5). Kolokwium oceniane jest według skali poprawności wyrażonej procentowo (wg. regulaminu studiów UG); - wykonania pracy zaliczeniowej (50%). Przy ocenie będą brane pod uwagę: oryginalność i adekwatność interpretacji wybranego tekstu (wybranych tekstów), sposób uzasadnienia tez interpretacyjnych, zastosowanie metod i pojęć analizy literaturoznawczej i kulturoznawczej, nawiązanie do treści wykładu, nawiązanie do literatury badawczej, poprawność warsztatu naukowego.	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	praca zaliczeniowa	kolokwium
	Wiedza	
K_W01		+
K_W02		+
K_W05		+
K_W13		+
	Umiejętności	
K_U01	+	
K_U03	+	
K_U05	+	
K_U06	+	
	Kompetencje społeczne	
K_K02	+	
K_K04	+	
K_K05	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego w mowie i piśmie, umożliwiającą analizę i interpretację tekstów literackich i wizualnych, tj. na poziomie pozwalającym osiągnąć założone efekty uczenia się.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest przybliżenie słuchaczowi kluczowych zagadnień dotyczących polsko-niemieckich relacji i odzwierciedlenie ich w literaturze. Wykład dotyczyć będzie dyskursów, obrazów oraz mitów politycznych i historycznych funkcjonujących w polsko-niemieckich relacji i w międzynarodowej komunikacji. Celem jest wykształcenie umiejętności rozpoznania, analizy i krytycznej oceny wybranych tekstów literackich i przekazów medialnych o tematyce polsko-niemieckiej. W ramach wykładu wskazane teksty kultury dotyczące omawianej tematyki, poddane zostaną analizie w ujęciu wybranych literaturo- i kulturoznawczych koncepcji badawczych.

Treści programowe

1. Imagologia jako kierunek badań literaturoznawczych i innych dyscyplin naukowych.
2. Terminologia i problematyka badań nt. mitów politycznych i historycznych, obrazów własnych i obcych oraz dyskursu: pojęcie „imago”, „stereotyp” i „mit polityczny/historyczny” (charakterystyka, struktura, formy, narracja, funkcjonowanie, znaczenie), "dyskurs" w rozumieniu M. Foucaulta.
3. Wybrane obrazy i stereotypy nt. Polscy/Polaków i Niemiec/Niemców w przykładowych tekstach kultury.
4. Wybrane mity polityczne i historyczne funkcjonujące w komunikacji polsko-niemieckiej.
5. Wybrane dyskursy o Polsce i Niemczech w przykładowych tekstach kultury.
6. Obrazy, mity i dyskursy o Polsce na tle historii relacji polsko-niemieckich w XX i XXI wieku.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- Polacy i Niemcy we wspólnej Europie. Barometr Polska-Niemcy 2021.
- Fortschritt, unverhofft. Deutschsprachige Schriftsteller und die Solidarność. Eine Anthologie. Hrsg. v. Marion Brandt. Osnabrück 2016 (fragmenty).
- Interakcje. Leksykon komunikowania polsko-niemieckiego. Pod. red. Alfreda Galla i in. T. 1-2, Wrocław 2015 (wybrane rozdziały).
- H. J. Lüsebrink: Interkulturelle Kommunikation. Interaktion, Fremdwahrnehmung, Kulturtransfer, Stuttgart 2008, S.83-128.
- T. Mann: Deutschland und die Deutschen (fragmenty).
- H. Münkler: Die Deutschen und ihre Mythen. Berlin 2009 (wybrane mity).
- B. Nuss: Das Faust-Syndrom. Ein Versuch über die Mentalität der Deutschen. Bonn, Berlin 1993 (wybrane rozdziały).
- Lektury:
  - G. Grass: Pan Kiehot.
  - St. Möller: Viva Polonia (fragmenty).
  - Polenlieder.
  - M. Streubel: Verregnete Heimkehr.

- K. Tucholsky: Ruhe und Ordnung.

B. Literatura uzupełniająca

- M. Brandt: "Polen als Negativfolie für Selbstentwürfe in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur", w: German Life and Letters 2/2021, s. 263-284.
- 20 Deutsch-polnische Erinnerungsorte. Hrsg. v. H. H. Hahn u. R. Traba. Paderborn 2018.
- Deutsche und Polen. Geschichte, Kultur, Politik. Red. A. Lawaty i H. Orłowski, München 2003.
- J. Hackmann, M. Kopij-Weiße: Deutsch-polnische Geschichte. 19. Jahrhundert. Darmstadt 2014.
- M. Krzoska, P. Zajas: Deutsch-polnische Geschichte. 1945 bis heute, Darmstadt 2021.
- Der Geist Polonias. Dwa wieki recepcji kultury polskiej w Niemczech 1741-1942, Wybór, wstęp i opracowanie Marek Zybur. Poznań 2017.
- Metzler Lexikon moderner Mythen. Hrsg. v. St. Wodianka u. J. Ebert. Stuttgart, Weimar 2014.
- H. Orłowski: „Polnische Wirtschaft“. Zum deutschen Polendiskurs der Neuzeit, Wiesbaden 1996.
- Lektury:
  - J. Bobrowski: Levins Mühle.
  - A. Döblin: Reise in Polen.
  - H. M. Enzensberger: Polnische Zufälle.
  - G. Grass: Die Blechtrommel, wiersze.
  - H. Heine: Über Polen.
  - Janosch: Polski Blues.
  - R. Kunze: die küste von Danzig i inne wiersze.
  - St. Möller: Viva Polonia.
  - K. Niewrzęda: Czas przeprowadzki.
  - A. Soboczyński: Polski Tango.
  - St. Chwin: Krótka historia pewnego żartu.
  - W. Gombrowicz: Dziennik (1963/64)
  - L. Hermann: Der Klub der polnischen Wurstmenschen.
  - L. Kruczkowski: Niemcy.
  - B. Prus: Lalka, Placówka.
  - J. Rudnicki: Grenzgänger.
  - A. Stasiuk: Dojczland.
  - A. Tobor: Sitzen vier Polen im Auto, Minigolf Paradiso.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02, K_W05, K_W13 K_U01, K_U03, K_U05, K_U06 K_K02, K_K04, K_K05	K_W01, K_W02, K_W05, K_W13 Student: <ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce, znaczenie i specyfikę badań nad obrazami kulturowymi, mitami politycznymi, historycznymi i dyskursem w ramach filologii i dyscyplin pokrewnych, tj. komunikacja społeczna i historia (K_W01); • definiuje i wyjaśnia kluczowe terminy i metody z teorii literaturoznawstwa interkulturowego (K_W02); • charakteryzuje dokonania, ośrodki i szkoły badawcze w dziedzinie literaturoznawstwa interkulturowego, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania oraz tendencje rozwojowe (K_W05); • wymienia współczesne instytucje kultury zajmujące się polsko-niemieckimi relacjami i streszcza obszary ich działalności, określa znaczenie obrazów Polski/Niemiec w różnych tekstach kultury (K_W13).
	Umiejętności K_U01, K_U03, K_U05, K_U06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informację z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); • pisze prace badawcze w języku niemieckim z samodzielnym doбором literatury, potrafi je odpowiednio udokumentować oraz stworzyć adekwatną bibliografię (K_U01); • przeprowadza trafną analizę i interpretację różnych rodzajów tekstów kultury w kontekście relacji polsko-niemieckich stosując oryginalne podejście (K_U03); • argumentuje merytorycznie w kontekście wybranych perspektyw (K_U05); • potrafi prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie, tworzyć syntetyczne podsumowania, wykorzystywać poglądy innych autorów z zachowaniem zasad etycznych (K_U05);

- opracowuje pisemnie w języku niemieckim złożone zgadnienia związane z treścią zajęć (K_U06).

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02, K_K04, K_K05

Student:

- angażuje się we współpracę polsko-niemiecką (K_K02);
- rozumie potrzebę ciągłego rozwoju zawodowego oraz dbania o etos zawodowy jako osoba pracująca na styku kultury polskiej i niemieckiej (K_K02);
- prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu na polu kontaktów polsko-niemieckich (K_K04);
- jest gotów do pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, szczególnie w kontaktach polsko-niemieckich (K_K05);
- jest gotów pielęgnować dbałość o etos zawodowy absolwenta Filologii Germańskiej (K_K05).

Kontakt

marion.brandt@ug.edu.pl